

Baş Prokurorluqda geniş kollegiya iclası keçirilib

Yanvarın 27-də Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunda Mərkəzi Aparatın, Respublika Hərbi, Naxçıvan Muxtar Respublikası, Naxçıvan Muxtar Respublikası Hərbi və Bakı Şəhər prokurorluqlarının rəhbər heyətinin, rayon (şəhər) və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə prokurorluq orqanları tərəfindən 2022-ci ildə görülmüş işlərin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib.



gördüyünü bildirib.

Xüsusi qeyd edilib ki, bu müddətdə övvəlki illərdən bağlı qalmış qeyri-aşkar şəraitdə törədilmiş ümumilikdə 17 qəsdən adamöldürmə cinayəti daxil işlər, dövlət təhlükəsizliyi və ədliyyə orqanları ilə birgə keçirilmiş şəxslər istintaq-əməliyyat tədbirləri ilə açılıb. Onlardan 14-ü üzrə ibtidai istintaq yekunlaşdırılaraq baxılması üçün məhkəməyə göndərilib.

Ümumilikdə cinayətkarlığın dinamikasında və strukturunda müşahidə olunan övvəlki hesabat ilinin müsbət göstəricilərinin 2022-ci ildə davam etdiyi, əməliyyat-axtarış və istintaq fəaliyyətinin həyata keçirən bütün dövlət orqanları üzrə qeydə alınmış 36 min 494 cinayətin 88,2 faizinin açılması təmin olunub. Bu cinayətlərin 95,2 faizini prokurorluq və daxili işlər orqanlarının səlahiyyətləri çərçivəsində istintaqı və təhqiqatı aparılan hüquqazidd əməllər təşkil etdiyi bildirilib.

Qeyd olunub ki, hesabat dövründə ölkə üzrə cəmi 19 min 591 cinayət işinin ibtidai istintaqı tamamlanmaqla 15 min 772 cinayət işi itiham aktları ilə məhkəmələrə göndərilib. Bunlardan 914-ü prokurorluq orqanlarında istintaq edilib.

Prokurorluq və müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının istintaq qurumlarında aparılmış araşdırmalar üzrə ümumilikdə 454 milyon 781 min manat məbləğində maddi ziyan vurulduğu müəyyən edilib. İstintaq tədbirləri ilə onun 41,4 faizinin, yəni 188 milyon 293 min manat hissəsinin ödənilməsinə nail olunub. Prokurorluq orqanlarında ibtidai istintaqı aparılmış cinayət işləri və araşdırılmış materiallar üzrə isə vurulmuş maddi ziyanın məbləği 100 milyon 609 min manat olub. Onun 71,1 faizi - 71 milyon 566 min manat hissəsi ödəndirilib.

Bundan başqa, cinayət-prosessual qanunvericiliyinin tələblərinə əsasən, icraatına xitam verilmiş cinayət işləri üzrə cinayət məsuliyyətindən azad edilmiş şəxslər tərəfindən dövlət büdcəsinə əlavə olaraq 20 milyon 755 min manat pul vəsaiti ödənilib. Həmin məbləğin 20 milyon 213 min manatı prokurorluq orqanlarında istintaqı aparılmış işlər olub.

Qeyd edilib ki, hesabat dövründə ibtidai araşdırma mərhələsində qanunların düzgün icra edilməsinə tam və effektiv nəzarətin həyata keçirilməsinə təmin edəcək mexanizmin təkmilləşdirilməsi üçün zəruri tədbirlər görülməklə prokurorluq orqanları tərəfindən daxili işlər orqanları üzrə 34 min 932, vergi orqanları üzrə 1369, ədliyyə orqanları üzrə 907, sərhəd xidməti üzrə 424, gömrük orqanları üzrə 342, dövlət təhlükəsizliyi orqanları üzrə 137, fəvqəladə hallar orqanları üzrə 65 cinayət işi üzrə ibtidai araşdırma prosesual rəhbərlik həyata keçirilib.

Kollegiya iclasında qalibiyyət şəraitində daşıyan respublikamızın gələcək dövr üçün müəyyən edilən əsas strateji hədəflərinə çatmaqda korruptsiyadan azad mühit və şəffaflıq kimi komponentlərin sosial-iqtisadi inkişafın başlıca amillərindən biri olması nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 4 aprel tarixli Sərəncamı ilə yeni inkişaf mərhələsinin doğrurduğu zərurət-dən irəli gələn növbəti konseptual sənədin - "Korruptsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın qəbul edilməsinin dövlət başçısının bu sahədə siyasi iradəsinin və qətiyyətli mövqeyinin növbəti əyani təsdiqi olduğu diqqətə çatdırılıb.

Qeyd edilib ki, ölkəmizdə uğurla yürüdülməklə islahat konsepsiyalarının davamlılığı ilə xarakterizə olunmaqla yeni inkişaf mərhələsi ilə uzlaşan, çağdaş dövrün spesifik tələblərinin nəzərə alındığı Milli Fəaliyyət Planının icrası bütün dövlət qurumları ilə yanaşı, prokurorluq orqanları üçün də qarşıda duran əsas vəzifələrdən hesab edilməklə Baş Prokurorluq üzrə tədbirlər planı təsdiqlənərək icraya yönəldilib.

Hesabat dövründə korruptsiyaya qarşı mübarizədə ixtisaslaşmış cinayət təqibi orqanı olan Baş Prokuror yanında Korruptsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən 339 şəxs barəsində 240 cinayət işinin ibtidai istintaqı tamamlanaraq 285 şəxs barəsində 209 cinayət işi baxılması üçün məhkəmələrə göndərilib.

İbtidai istintaqı tamamlanmış cinayət işləri üzrə ümumilikdə özge əmlakına vurulmuş 74 milyon 763 min manat məbləğində maddi ziyandan 52 milyon 243 min manatın ödənilməsi təmin olunub. Həmçinin cinayət qanunvericiliyinin tələblərinə əsasən, cinayət məsuliyyətindən azad olunmuş şəxslər tərəfindən dövlət büdcəsinə əlavə olaraq 19 milyon 461 min manat məbləğində pul vəsaiti ödənilib.

Bundan əlavə, hesabat dövründə aparılmış araşdırmalar nəticəsində yol verilmiş qanun pozuntularının aradan qaldırılması və gələcəkdə bir daha təkrar törədilməməsi, həmçinin cinayətin törədilməsinə şərait yaranad halların aradan qaldırılması məqsədilə ədliyyəni təmin və təşkilatların rəhbərlərinə 245 təqdimat verilib.

Həmin təqdimatlar üzrə 10 şəxs çalışdığı qurumdan xaric edilib, 20 şəxs tutduğu vəzifədən azad olunub və ya müvəqqəti olaraq vəzifəsinin icrasından kənarlaşdırılıb. Eləcə də 93 nəfərə töhmət və ya şiddətli töhmət verilib, 21 şəxs xəbərdarlıq olunub, 110 halda isə əmək kollektivinin iştirakı ilə müzakirə olunmaqla barələrində zəruri tədbirlər görülüb.

Bildirilib ki, 2022-ci ildə korruptsiya hüquqozmaları barədə 161 sayılı "Qaynar xətt" əlaqə mərkəzi vasitəsilə Baş İdarəyə daxil olmuş müraciətlərin 128-i üzrə Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri ilə cinayət işləri başlanıb. Digərləri üzrə prokuror təsir tədbiri aktlarından istifadə edilməklə ədliyyəni təmin və təşkilatların rəhbərlərinə 245 təqdimat verilib.

Bu müddətdə Baş İdarənin əməliyyat qurumları öz vəzifələrini uğurla icra edib. Keçirilən əməliyyat tədbirləri nəticəsində korruptsiya cinayəti törədən 45 şəxs cinayət başında yalaxalıb. Habelə axtarışda olan 12 nəfər tutulub, əməliyyat üsul və vasitələrindən istifadə etməklə korruptsiya hüquqozmaları barədə əldə edilmiş məlumatlar əsasında 196 cinayət işi başlanıb.

Hesabat dövründə Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsində 118 cinayət işinin ibtidai istintaqı aparılmaqla 82 şəxs barəsində 51 cinayət işi baxılması üçün məhkəmələrə göndərilib. İbtidai istintaqı başa çatdırılmış işlər üzrə dövlətə və ayrı-ayrı hüquqi və fiziki şəxslərə vurulmuş 14 milyon 333 min manat məbləğində ziyandan 12 milyon 209 min manatı ödənilib.

Kollegiya iclasında Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasına və onun vətəndaşlarına qarşı törədilmiş cinayət faktlarına dair başlanılaraq istintaqı aparılmış cinayət işləri, həmçinin sonrakı müddətdə baş vermiş təxribatlarla bağlı cinayət işlərinin ibtidai istintaqının davam etdirildiyi qeyd olunub.

Xüsusi vurğulanıb ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə növbətçilik əsasında fəaliyyət göstərən rayon prokurorluqları üçün müəyyənləşdirilmiş inzibati binalarda cari təmir işlərinin aparılması təşkil edilməklə binalar müasir qurğu, avadanlıq, informasiya-kommunikasiya xətləri, mebel və kompüter avadanlığı ilə təchiz olunub, dağlıq relyef şəraitində xidmət nəzərə alınaraq müvafiq əraziyə uyğun nəqliyyat vasitələri ilə təmin edilib.

Hesabat dövründə Respublika Hərbi Prokurorluğu orqanları tərəfindən Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğu sahəsində tapşırıqlarının icrası ilə əlaqədar Müdafiə Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidməti, Daxili Qoşunlar və digər qurumlarla birlikdə görülmüş işlər nəticəsində hərbi intizamın möhkəmləndirildiyi, cinayətkarlığın və digər hüquqazidd əməllərin qarşısının alındığı, ordu quruculuğunun yeni mərhələsində zəruri tədbirlərin həyata keçirildiyi bildirilib.

Məlumat verilib ki, dövlət ittihamının müdafiəsi sahəsində prokurorluq orqanları tərəfindən ödənilən idarə prokurorlarının iştirakı ilə birinci instansiya məhkəmələrində 17 min 68 şəxs barəsində 15 min 157, apellyasiya instansiyası məhkəmələrində 5135 şəxs barəsində 4443, kassasiya instansiyası məhkəməsində 2193 şəxs barəsində 1912 (bütün instansiyaya məhkəmələri üzrə cəmi 24 min 396 şəxs barəsində 21 min 512 iş olmaqla) cinayət işi və məhkəməyə-dək sadələşdirilmiş icraat üzrə materiallara baxılaraq yekun qərarlar qəbul edilib.

Bu müddətdə 939 apellyasiya və 787 kassasiya protestləri verilib, məhkəmələrdə baxılmış 1097 apellyasiya protestindən 563-ü, 642 kassasiya protestindən isə 157-si təmin olunub.

2022-ci ildə cinayət təqibindən kənar icraatlar üzrə nəzarət tədbirləri ilə əlaqədar qanun pozuntularından çəkindirmək məqsədilə 87 şəxs xəbərdarlıq edilib, 92 şəxs barəsində təqdimat verilərək, inzibati xəta haqqında iş üzrə 1457 icraatın, həmçinin törədilmiş və ya hazırlanan cinayətlər barədə məlumatlar üzrə 220 cinayət işinin başlanaraq, uşaqların hüquqlarının qorunması istiqamətində valideyn hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına dair məhkəmələrdə 5 mülki iddia qaldırıldığı qeyd edilib.

Bildirilib ki, xüsusi məsadirənin həyata keçirilməsi istiqamətində prokurorluq orqanlarının fəaliyyətində səmərəliliyin artırılması, aktivlərin bərpası, idarə edilməsi və maliyyə istintaqına dair uğurlu beynəlxalq təcrübənin yaxından öyrənilməsi məqsədilə 2022-ci il fevralın 1-dən Baş Prokurorluğun benefisiarı olduğu "Azərbaycanda əmlakların bərpası və idarə edilməsi sistemində islahatlarə dəstək" adlı tvininə layihəsinin icrasına başlanılmaqla xarici ekspertlərin ölkəmizə çoxsaylı səfərləri, iclaslar və "dəyirmi masa" müzakirələri həyata keçirilib.

Hesabat dövründə xarici ölkələrin prokurorluq orqanları, ixtisaslaşmış beynəlxalq təşkilatlarla ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması istiqamətində çoxsaylı tədbirlər görüldü, bir sıra ölkələrin hüquq-mühafizə orqanları rəhbərlərinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətlərinin Azərbaycan, eləcə də Baş Prokurorluğun nümayəndə heyətlərinin xarici ölkələrə işgüzar səfərləri baş tutulub.

Bu dövrdə Səudiyyə Ərəbistanının baş prokuroru Şeyx Səud bin Abdullah Əl Müəbic, Qətərin baş prokuroru İssa bin Səad Əl-Nuaimi və Gürcüstanın baş prokuroru İrakli Şotadzenin rəhbərlik etdikləri nümayəndə heyətləri ölkəmizə səfər edib. Qətər ilə Azərbaycan arasında hüquqi əməkdaşlığın gücləndirilməsi məqsədilə bu ölkənin Baş Prokurorluğu ilə əməkdaşlıq haqqında anlaşma memorandumu imzalanıb.

Qurumun xarici tərəfdaşlarla səmərəli əməkdaşlığının təzahürü olaraq ağır və xüsusilə ağır cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən və ədalət mühakiməsindən yayınmaqla xaricə gizlənən 18 şəxs tutularaq ölkəmizə ekstradisiya edilib.

Bu sahədə gənc kadrların təcrübə qazanmaları məqsədilə ödənilən Avropa Şurasının İnsan hüquqları və qanunun aliliyi Baş Direktoratlığı, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi və Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının hər birinə 1 prokurorluq işçisi ezam olunub. Həmçinin 3 nəfər hazırda Beynəlxalq Antikorruptsiya Akademiyasında magistr pilləsi üzrə qiyməti təhsil alır. 2 nəfər isə həmin təhsil ocağının yay kurslarında iştirak edib.

Bildirilib ki, prokurorluq orqanlarında tədrisin təşkili fəaliyyətinin qabaqcıl beynəlxalq təcrübə əsasında müasirləşdirilməsinə təmin etmək məqsədilə hesabat dövründə Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzi ilə ADA Universiteti və Naxçıvan Dövlət Universiteti arasında hüquqşünaslıq ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr və müəllimlərin prokurorluqda təcrübə keçməsi, birgə elmi konfransların və görüşlərin keçirilməsi, elmi məqalələrin, tədris-metodiki vəsaitlərin və mətbu nəşrlərin hazırlanması üzrə geniş və səmərəli əməkdaşlığı əhatə edən memorandumlar imzalanıb.

Hesabat dövründə prokurorluq orqanlarında normayaratma və hüquq tətbiqetmə fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üzrə səmərəli işlər görüldü, Hüquqi təminat və insan hüquqları məsələləri idarəsi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının və qanunların şərh edilməsi ilə əlaqədar Konstitusiyaya Məhkəməsinə 10 sorğunun hazırlanaraq göndərilməsi, habelə Konstitusiyaya Məhkəməsinə baxılan işlər üzrə 8 yazılı rəy verilmiş təmin edilməklə yazılı prosedür qaydasında baxılmasında iştirak edilib.

Kollegiya iclasında ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən dövlət gənclər siyasətinə uyğun olaraq, prokurorluq orqanlarının hərtərəfli biliyi və yüksək mədəni keyfiyyətlərə malik, dövlətçilik ideyalarına sədaqətə-

ri ilə seçilən gənc mütəxəssislər hesabına kompleksləşdirilməsi istiqamətində sayca 23-cü müsabiqənin nəticəsinə görə 83 namizədin, həmçinin ödənilən işə qəbul olunmaq arzusunda olan şəxslər üçün keçirilmiş 24-cü müsabiqədə müvəffəqiyyət qazanmış 57 namizədin cari ildə müvafiq vəzifələrə təyinat olunduğu qeyd olunub. Ümumilikdə 2002-ci ildən başlayaraq prokurorluq orqanlarında keçirilmiş 24 müsabiqə nəticəsində uğurlu qazanmış gənc hüquqşünasların hazırda prokurorluq işçilərinin 88,3 faizini təşkil etdiyi bildirilib.

Qeyd edilib ki, prokurorluq orqanlarında xidməti, icra və əmək intizamının daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində ciddi tədbirlərin görülməsi, bütün struktur qurumlarda möhkəm nizam-intizam şəraitinin yaradılması, aşkar olunan hər hansı nöqsan və çatışmazlıqlara qarşı prinsipiallıq mövqeyindən yanaşılmaqla müvafiq nəticələrin çıxarılması 2022-ci ildə əsas vəzifələrdən biri kimi diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Bildirilib ki, hesabat dövründə xidməti fəaliyyətində yol verdikləri nöqsanlara görə 33 prokurorluq işçisi intizam məsuliyyətinə cəlb edilib. Onlardan 2-si prokurorluq orqanlarından xaric edilib, 8 nəfər vəzifədən azad olunub, 22 nəfərə töhmət və ya şiddətli töhmət, 1 nəfərə isə irad intizam tənbehi tədbiri tətbiq edilib.

Hesabat dövründə prokurorluq orqanlarına daxil olmuş ərizə və şikayətlərə vaxtında və düzgün baxılması, müxtəlif sahələr üzrə müraciət etmiş vətəndaşlara hüquqlarının hərtərəfli və tam izah edilməsi məqsədilə müraciətlərin 8874-nün tam və qiymət təmin olunması, həmçinin Baş Prokurorluğun "Çağrı Mərkəzi"ne daxil olmuş müraciətlərdən 565-nin cinayət xarakterli məlumat kimi araşdırılması vətəndaş məmnunluğunun təmin olunması üzrə həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsi kimi qiymətləndirilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına və bölgələrdə vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, ödənilən baş prokuror tərəfindən respublikanın 21 rayonunda ümumilikdə 62 bölgədə 1106 vətəndaş qəbul edilib. Müraciətlərdə qaldırılan və bilavasitə prokurorluq orqanlarının səlahiyyətlərinə aid olan məsələlərin qanunauyğun həlli barədə Baş Prokurorluğun əlaqədar struktur qurumlarının rəhbərlərinə və tabe prokurorların müvafiq göstərişlər verilib, həmçinin təsərrüfat, əmlak, mülki xarakterli mübahisələrə və sosial məsələlərə dair müraciətlərin müvafiq mərkəzi, yerli icra hakimiyyəti və məhkəmə orqanlarında zəruri tədbirlərin görülməsi məqsədilə ədliyyəni təmin və təşkilatların rəhbərlərinə əlavə olaraq 2022-ci ildə əsas vəzifələrdən biri kimi diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Xüsusi qeyd olunub ki, "Elektron prokurorluq" informasiya sisteminin yaradılması istiqamətində işlər intensivliklə davam etdirilməklə artıq 3 modul üzrə fəaliyyətə başlayan sistemin qısa müddətdə tam şəkildə həyata keçirilməsi prokurorluq orqanlarının funksional vəzifələrinin müasir dövrün elmi-texniki nailiyyətləri tətbiq edilməklə yerinə yetirilməsini, görülmüş işləri tam elektronlaşdırılmaqla informasiya ehtiyatlarının analitik təhlili aparmağa imkan verəcək.

Kollegiya iclasında fəaliyyətdə səmərəliliyin artırılması, artım tendensiyası müşahidə edilən cinayətlərin qarşısının alınması, bağlı qalan bütün cinayətlər üzrə təqsirli şəxslərin müəyyən olunması, istintaq, təhqiqat və əməliyyat-axtarış fəaliyyətində qanunların icrasına nəzarət və prosesual rəhbərliyin keyfiyyətinin artırılması və digər istiqamətlərdə konkret tapşırıqlar verilib.

Daha sonra baş prokurorun birinci müavini Elçin Məmmədov, baş prokurorun müavini-Azərbaycan Respublikasının Hərbi prokuroru Xanlar Vəliyev, baş prokurorun müavini Elmar Camalov və Heydər Məmmədov, baş prokurorun müavini - Baş Prokuror yanında Korruptsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi Nazim Rəcəbov, Bakı şəhər prokuroru Elşən Abbasov, Təşkilat və İcra və nəzarət idarəsinin rəisi Tural Aslanov, Cinayət təqibindən kənar icraatlar idarəsinin rəisi Elnur Musayev və Naxçıvan Muxtar Respublikası prokurorunun müavini Sənan Paşayev hesabat dövründə görülmüş işlərə və qarşıda duran vəzifələrə dair çıxışlar edib, həmçinin iclasın digər iştirakçıları tərəfindən müzakirələrə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Kollegiya iclasına yekun vuran baş prokuror Kamran Əliyev prokurorluq orqanlarının kollektivi adından əminliklə bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektivi "Heydər Əliyev İli"ndə öz qüvvələrini səfərbərliyə almaqla dövlətçiliyimizin maraqlarının, ölkəmizdə bərqərar olmaş dayanıqlı ictimai-siyasi sabitliyin qorunması, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsi üçün öz xidmətlərini göstərəcək.